

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-061173
Onderwerp:	Herijking integraal huisvestingsplan onderwijs
Datum:	26 mei 2026
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	L. Vestjens
Gevraagd besluit:	De raad besluit: 1. Het IHP Onderwijsaccommodaties, zoals vastgesteld in de vergadering 8 juli 2021, in te trekken. 2. De herijking van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2026-2030 gemeente Roerdalen (bijlage 2) vast te stellen, waarin specifiek is vastgelegd: a. <i>De gezamenlijke visie en lokale beleidskaders (hoofdstuk 3)</i> b. <i>De impact van de nieuwe leerlingenprognose op scholen en dorpen (hoofdstuk 5)</i> c. <i>De vertaling van visie naar planvorming per school (hoofdstuk 5)</i> d. <i>De vertaling van plannen naar een actuele kostenindicatie (hoofdstuk 6)</i>
Bijlage(n):	1 Ontwerp Raadsbesluit 2 Integraal huisvestingsplan onderwijs 2026-2030 3 Leerlingenprognose 2025-2040 gemeente Roerdalen

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Herijking Integraal huisvestingsplan onderwijs.

2. Inleiding

Onze ambitie voor onderwijshuisvesting is dat de kinderen op onze zes basisscholen kunnen leren in schoolgebouwen die gezond, duurzaam en toekomstbestendig zijn. Kwalitatief goede schoolgebouwen hebben namelijk veel voordelen. Ze dragen aantoonbaar bij aan een beter leerrendement, minder ziekteverzuim en meer kansengelijkheid (bron: VNG, 2025). Verder helpen ze de klimaatdoelen te bereiken. Bovendien draagt elke school bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in het dorp.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting. Via het Integraal huisvestingsplan (kortweg: IHP) stelt uw raad vierjaarlijks de strategische en budgettaire kaders voor de onderwijshuisvesting vast. Dit plan schetst het pad naar toekomstbestendige scholen via gerichte investeringen in nieuwbouw, renovatie en uitbreiding.

Op 8 juli 2021 stelde uw raad voor het eerst een IHP vast. Conform planning realiseerden we sindsdien twee nieuwe schoolgebouwen, in Vlodrop en Posterholt. Dankzij deze investeringen beschikt Roerdalen anno 2026 al over veel jonge, moderne schoolgebouwen¹ en een goede spreiding over alle kernen.

Zowel in ons voorgaande IHP, als in het Wetsvoorstel onderwijshuisvesting waar de Tweede Kamer op 14 april jl. mee instemde², is vastgelegd dat uw raad dit plan vierjaarlijks actualiseert. Deze actualisatie (ofwel: herijking) ligt nu voor. Het bevat recente ontwikkelingen, waaronder nieuw beleid, de impact van gestegen bouwkosten en een nieuwe leerlingenprognose, waarin ook de geplande woningbouwambitie is verwerkt. Per school is de planning voor de komende vier jaar beschreven.

De gemeente besluit en bekostigt, maar zij voert samen met de schoolbesturen de regie op de huisvestingsplannen en het formuleren van het IHP. Ook deze herijking is in nauwe samenwerking met de schoolbestuurders van Stichting Swalm en Roer en INNOVO opgesteld. De kinderopvangpartners in de gemeente zijn geïnformeerd en geraadpleegd in het proces.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. Het IHP Onderwijsaccommodaties, zoals vastgesteld in de vergadering 8 juli 2021, in te trekken.
2. De herijking van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2026-2030 gemeente Roerdalen (bijlage 2) vast te stellen, waarin specifiek is vastgelegd:
 - a. *De gezamenlijke visie en lokale beleidskaders (hoofdstuk 3)*
 - b. *De impact van de nieuwe leerlingenprognose op scholen en dorpen (hoofdstuk 5)*
 - c. *De vertaling van visie naar planvorming per school (hoofdstuk 5)*
 - d. *De vertaling van plannen naar een actuele kostenindicatie (hoofdstuk 6)*

4. Argumenten

1.1 Vierjaarlijks herijken is verplicht

¹ Gemiddeld is een schoolgebouw in Roerdalen minder dan 20 jaar oud, gemeten sinds nieuwbouw of (volledige) renovatie. Het landelijke gemiddelde is veel hoger: ruim 40 jaar.

² Dit betreft het [Wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting](#)

Het '[Wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting](#).' stelt het opstellen en herijken van een IHP wettelijk verplicht voor elke gemeente. Bovendien heeft uw raad zich in het IHP 2021 ten doel gesteld om dit plan na vier jaar te herijken.

Nb. Er is voor gekozen om dit plan expliciet de termijn 2026-2030 mee te geven, omdat de inzet primair op deze jaren is gericht. Dit laat onverlet dat het plan ook een doorkijk geeft naar de ontwikkelingen en strategie voor de langere termijn, dus na 2030.

1.2 Het IHP 2021 is gedateerd

Het huidige IHP is op belangrijke onderdelen gedateerd en past daarom niet meer in de huidige maatschappelijke context. Zowel de beleidsmatige als demografische ontwikkelingen, als gebouwelijke en financiële aspecten vragen om een herijking van het IHP. Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Beleidsmatig

In het eerste deel van het IHP geven we de belangrijkste beleidskaders die voor onderwijshuisvesting van belang zijn, zowel landelijk als lokaal. Zo zijn recent vastgestelde plannen en ambities voor accommodatiebeleid, wonen en verduurzaming toegevoegd en is het vorige coalitieakkoord verwijderd. De vijf 'bouwstenen' in dit deel (IHP par. 3.3 t/m 3.7) vormen samen onze lokale visie op onderwijshuisvesting. De bouwstenen beschrijven zowel de inhoudelijke kant, als het proces en de samenwerking met onderwijs- en kindpartners. In vergelijking met de bouwstenen die al in het IHP 2021 stonden, heeft deze herijking tot beperkte wijzigingen geleid.

Demografisch (leerlingenprognose)

Voor deze herijking is een leerlingenprognose uitgevoerd (bijlage 3). Daaruit blijkt dat de eerder voorspelde daling van leerlingenaantallen tussen 2020 en 2025 minimaal was. Vooruitkijkend verwachten we voor de komende 15 jaar een trendbreuk. De prognose toont een gestage, maar forse groei van de leerlingenaantallen. Het recent gemeten aantal van 1.290 leerlingen (DUO, oktobertelling 2025), zal richting 2040 toenemen tot ruim boven 1.500. Recente woningbouwplannen³ en geboortecijfers zijn de voornaamste oorzaken. Belangrijk aandachtspunt op basis van de leerlingenprognose, is dat we op middellange termijn (vanaf 2030) mogelijk een gebouwelijke uitbreiding op meerdere locaties zullen moeten realiseren.

Gebouwelijk

Per schoolgebouw is de capaciteit (kwantitatief) en fysieke staat (kwalitatief) herijkt. De staat van sommige schoolgebouwen is (op onderdelen) verouderd. Dit heeft impact op de urgentie van een gebouwelijke ingreep, vooral in Montfort waar de voorbereidingen voor vernieuwing al zijn gestart. Tegelijk hebben 2 scholen sinds 2021 nieuwbouw gehad, met een andere capaciteit en voorzieningenniveau dan het voormalige gebouw. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt in het IHP en leiden samen met de nieuwe leerlingenprognose tot een actueel zicht op kansen voor verdere verbetering, zoals verduurzaming of uitbreiding (hoofdstuk 5).

³ Het door de gemeenteraad in 2025 vastgestelde Actieplan versnellen woningbouw, maar ook bouwplannen in aangrenzende (nieuwbouw-)wijken in buurgemeenten.

Financieel

De kosten voor het realiseren van een schoolgebouw zijn sinds 2021 fors gestegen. Gelet op de geplande vervangingsopgave in Montfort, is een nieuwe (geïndexeerde) indicatie van de stichtingskosten toegevoegd in deze herijking. Op onderdelen zijn de wettelijke vereisten aan een schoolgebouw strenger (bijv. het binnenklimaat). Dit heeft een kostenverhogend effect. Zie ook de financiële paragraaf in dit voorstel.

1.3 Hiermee stelt de raad de visie en kaders voor onderwijshuisvesting (opnieuw) vast.

Via dit IHP stemt uw raad in met de belangrijkste kaders, waarbinnen gemeente en schoolbesturen de komende termijn aan de slag kunnen. Daarbij is de gemeente verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie en uitbreiding van scholen. De schoolbesturen zorgen voor de invulling van het onderwijs en voor de instandhouding van de huisvesting. Door het IHP vast te stellen, stemt uw raad in met de visie op onderwijshuisvesting, zoals opgenomen in het derde hoofdstuk.

1.4 De kostenindicatie geeft inzage in de (minimaal) te verwachten investeringen tot 2030

Zoals bij argument 1.2 aangegeven zijn de kosten fors toegenomen. Deze nieuwe indicatie is - net als in 2021 - becijferd op basis van een actueel landelijk rekenmodel⁴ dat rekening houdt met de verschillende wet- en regelgevingen binnen de onderwijshuisvesting en ambities binnen deze herijking. In de financiële paragraaf van dit voorstel is toegelicht waarom er een kostenindicatie is opgenomen, maar nog geen kredietvraag.

5. Kanttekeningen

1.1 Groei van leerlingenaantallen vereist mogelijk extra investeringen

De leerlingenprognose leidt, dankzij het meenemen van de woningbouwplannen, tot de conclusie dat meerdere scholen mogelijk onvoldoende capaciteit (in m²) hebben om de toekomstige groei aan te kunnen. Gemeente en schoolbestuur hebben daarom gezamenlijk een prioriteit gemaakt van het nauwkeurig blijven monitoren van de groei, en het voorbereiden van een eventuele uitbreiding van scholen. Dit zal in principe pas na 2030 nodig zijn. Bij het ontwerp van de nieuwbouw in Posterholt wordt al rekening gehouden met een scenario van fysieke uitbreiding met twee klaslokalen. Een nuancering hierop is dat de woningvoorraad (en dus het leerlingenaantal) mogelijk minder snel groeit dan nu verwacht.

⁴ Zie de HEVO Kostenconfigurator 2026 via deze link.

1.2 Complexe samenwerking kan nadelige gevolgen hebben voor de uitvoering

Onderwijshuisvesting vereist intensieve samenwerking tussen gemeente, schoolbesturen en eventueel ook kinderopvangpartners. Verschillen in belangen of prioriteiten kunnen tot vertraging leiden. Met dit IHP hebben de samenwerkingspartners heldere kaders geschetst, waarbij ruimte is voor maatwerk en nadere uitwerking binnen een project. De samenwerking en eventuele knelpunten worden periodiek in ambtelijke en bestuurlijke gremia over onderwijshuisvesting besproken. De als positief ervaren samenwerking bij deze herijking geven we zo verder gestalte (zie hoofdstuk 7 IHP).

1.3 Uit het IHP komen verplichtingen voort die nog niet begrote investeringen vragen

De financiële effecten die voortvloeien uit dit IHP zijn nog niet opgenomen in de meerjarenbegroting 2026-2029. Na de vaststelling van dit herijkte IHP worden de investeringen die in het meerjarig perspectief vallen meegenomen vanaf de begroting 2027-2030. De jaarlijkse afschrijvingen en onderhoudskosten gaan hiermee onderdeel uitmaken van de exploitatielasten.

6. Financiën

Dit voorstel vergt nu geen begrotingswijziging of kredietvraag aan de raad, omdat er geen (directe) financiële consequenties zijn. Dit laat onverlet dat met de bekostiging van de vervangingsopgave in Montfort een fors investeringskrediet gemoeid zal zijn. Via dit voorstel neemt u wel al kennis van het indicatieve kostenplaatje. In het haalbaarheidsonderzoek vindt de afweging tussen (ver)nieuwbouw en renovatie plaats en op basis hiervan wordt later het taakstellend budget bepaald.

Het financieel kader voor onze huisvestingsplannen tot 2030 is in de herijking opgenomen in hoofdstuk 6: "Financiële uitgangspunten en -vertaling". Daarin staat onder meer onderstaande tabel met een indicatie van de investeringsbehoefte.

Opgave	Ruimtebehoefte o.b.v. prognose	Kengetal (=kosten per m2 bruto vloeroppervlakte , incl. btw)	Stichtingskosten indicatie (april-2026 , incl. btw)	Bijkomende aanvullende kosten
De Hovenier (Montfort)	1.395 m ² bvo (o.b.v. 238 leerlingen)	€ 3.888	€ 5.424.000 (=1395 * € 3.888)	€ PM

Het kostenkengetal (= € 3.888 per vierkante meter bruto vloeroppervlak) bestaat hoofdzakelijk uit de vereiste kosten voor een nieuwe school die voldoet aan het Wettelijk minimum Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl, voorheen Bouwbesluit 2012, inclusief BENG en aardgasvrij). Daarnaast zijn op basis van de ambitie en uitgangspunten in het IHP enkele zaken toegevoegd die

passen bij de gewenste kwaliteit die in dit IHP is vastgelegd. Denk aan de [Kwaliteitsstandaard 2025](#) Frisse scholen (voor een gezond binnenklimaat), en een beperkte opslag voor duurzaam bouwen.

Het indicatieve bedrag ad € 5,42 miljoen (incl. BTW) voor de stichtingskosten nemen we mee in het gemeentelijk meerjarig investeringsplan. Dit plan zal in november 2026 als onderdeel van de meerjarenbegroting 2027-2030, voorliggen aan de raad ter goedkeuring. Dan is naar verwachting het haalbaarheidsonderzoek Montfort afgerond. Als onderdeel van de uitwerking van het accommodatiebeleid zal worden bekeken wat het voorkeursscenario voor dit project wordt. Vervolgens ontvangt de raad via een separaat raadsvoorstel een concreter beeld van de te verwachten investering, inclusief aanvullende kosten.

Aanvullende kosten

De voornoemde indicatie van € 5,42 miljoen betreft enkel de gemeentelijke stichtingskosten voor de bouw van een school. Aanvullende kosten voor een eventuele kinderopvang, tijdelijke huisvesting, rentekosten etc. worden later concreet gemaakt. Daarnaast zullen ook nog extra kosten opkomen in verband met de aanpassing van de openbare ruimte. Wel is in het IHP expliciet gemaakt welke componenten niet in het voornoemde kostenkengetal zijn opgenomen.

Cofinanciering onderwijs

Het schoolbestuur wil via het haalbaarheidsonderzoek met de gemeente verkennen welke cofinanciering zij eventueel wil inbrengen voor de investering. Net als bij voorgaande projecten is het uitgangspunt daarbij dat scholen (binnen wettelijke kaders) mogen investeren ten behoeve van kwaliteitsverbetering of onderhoudsbeperkende maatregelen. Deze investeringen komen de duurzaamheid van het gebouw ten goede, waardoor investeringen aan de voorkant besparingen opleveren voor het schoolbestuur tijdens het gebruik van het gebouw. Deze benadering noemen we ook wel het TCO (*Total Cost of Ownership*) principe.

Fiscaliteit

Btw bij de bouw van een school werkt in principe kostprijsverhogend voor de gemeente. Omdat onderwijs is vrijgesteld van btw, kan de school zelf de btw op de bouwkosten niet aftrekken. De regels rondom btw en scholenbouw zijn complex en afhankelijk van de precieze afspraken tussen gemeente en schoolbestuur. Het inwinnen van fiscaal advies is per casus noodzakelijk.

7. Eerdere besluitvorming

- In 2015 stelde uw raad de lokale Verordening voorziening huisvesting onderwijs Gemeente Roerdalen 2015 vast.
- Op 8 juli 2021 stelde uw raad het eerste Integraal huisvestingsplan vast. [link](#)

- Ter uitvoering van de in het IHP opgenomen bouwprojecten is besluitvorming geweest voor de bouwrealisatie voor nieuwbouw in Vlodrop en in Posterholt.
- In de gemeenteraad van 12 maart 2026 heeft uw raad besloten om het voorbereidingskrediet haalbaarheidsonderzoek m.b.t. basisschool de Hovenier en omliggende voorzieningen beschikbaar te stellen.

8. Communicatie

Het IHP is met de schoolbesturen samen herijkt. Verder zijn de kinderopvangpartners geraadpleegd over de voor hen relevante onderdelen. Inwoners en belanghebbenden per school/dorp worden in de volgende (uitvoerende) fase van het proces betrokken. In die fase worden plannen concreet.

Na vaststelling zullen we het Integraal huisvestingsplan bekendmaken in het elektronisch gemeentebblad en verzenden aan de verantwoordelijke minister (verplicht).

Het is van groot belang dat de communicatie naar inwoners en andere belanghebbenden, over de bouwopgave in Montfort, zorgvuldig gebeurt. Zowel extern, als intern is goede periodieke afstemming vereist. Deze communicatie is georganiseerd via het projectteam Montfort (projectleiding team Leefomgeving). Vanuit het IHP is er periodiek overleg over de voortgang en het onderhouden van een goede relatie tussen gemeente en schoolbesturen. Zie hoofdstuk 7 IHP.

9. Planning en uitvoering

Na vaststelling zullen de betrokken schoolbesturen en andere kindpartners geïnformeerd worden. De minister ontvangt het vastgestelde IHP conform wettelijke afspraken.

Voor de inhoudelijke uitwerking van het implementatiehoofdstuk (7) zullen we een vertaling naar het tactische en uitvoerende niveau maken. Ofwel: we maken verdere afspraken over hoe we de interne organisatie in de gemeente en de externe organisatie met schoolbesturen vormgeven op basis van een compacte organisatiestructuur.

Naast de vaste overleggen (stuurgroep en beleidsoverleg onderwijshuisvesting) worden voor de uitvoering 1 of meerdere (tijdelijke) werkgroepen ingericht, waarin onderwijspartners en gemeente samen actuele vraagstukken uitwerken, zoals het anticiperen op de verwachte groei van leerlingenaantallen. Voor meer informatie: zie hoofdstuk 7 in het IHP.

Op projectniveau gaan we verder met de voorbereiding van nieuwbouw/renovatie van De Hovenier in Montfort, via uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek. Dit gebeurt in samenspraak met de uitwerking van het accommodatiebeleid.

In 2029 start de volgende IHP herijking. Deze is gericht op de termijn 2030-2034, en zal ook aan de raad worden voorgelegd.

10. Privacy

Niet van toepassing

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

De relevante wettelijke en beleidskaders zijn in het IHP rapport opgenomen in de paragrafen 3.1 en 3.2. Voor zover het financiële beleidskaders betreft: zie hoofdstuk 6 IHP.

12. Bijlagen

- 1 Ontwerp Raadsbesluit
- 2 Integraal huisvestingsplan onderwijs 2026-2030
- 3 Leerlingenprognose 2025-2040 gemeente Roerdalen

Sint Odiliënberg, 26 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

De burgemeester,

ing. L.H.C. Bijl

Ing. J.M.A. van Agtmaal